

Հավելված

ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի

2008թ. դեկտեմբերի 10-ի թիվ 28/1 որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանին պետական պատվերի և ծրագրերի կատարման նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008թ. տարեկան գործունեության ծրագրի 4.8 կետը և վ/պ խորհրդի 2008թ. օգոստոսի 5-ի թիվ 11/2 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանին պետական պատվերի և ծրագրերի կատարման նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման ուսումնասիրություն

Վերահսկողության առարկան. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանին ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցները, բյուջետային մուտքերը, մարզպետարանի կողմից կառավարվող պետական սեփականությունը, այդ թվում՝ հողեր, գույքային միավոր և պետական բաժնեմաս և դրանց հետ կապված գործարքները:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարան՝ ներառյալ 11 կառուցվածքային և 5 առանձնացված ստորաբաժանումներ, պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ (հիմնականում՝ կրթական հիմնարկներ), բաժնետիրական ընկերություններ (հիմնադիր՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարան):

Վերահսկողության ծավալը.

Հետևյալ ծրագրերն ամբողջությամբ ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ.

- 2006-2007թթ. և 2008 թվականի առաջին կիսամյակի համար մարզպետարանի պահպանման ծախսեր՝ 788,487.1 հազ. դրամ,
- համայնքի վարչական տարածքից դուրս գտնվող պետական սեփականության հողերի օգտագործում՝ 15,533.7 հա՝ կնքված թվով 398 պայմանագրեր:

Բացի այդ, վերահսկվել են նաև հետևյալ ծրագրերը.

- քաղաքաշինության բնագավառում իրականացված ծրագրեր՝ 2,345,669.0 հազ. դրամից /ներառյալ՝ պահուստային ֆոնդը/ ընդգրկվել է 1,212.092.0 հազ. դրամը, որը կազմում է շուրջ 52%, չափազրված ծավալների տեսակարար կշիռը պայմանագրերի գումարների մեջ կազմել է 60.9 %,
- կրթության համակարգ՝ 11697964.4 հազ. դրամ, որից ընդգրկվել է 1,770,234.0 հազ. դրամ /շուրջ 15,1 %-ը/:
- 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարում՝ 31 ընկերություններից ընգրկվել է 11-ը /շուրջ՝ 35%/:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 11.08.2008-20.12.2008թթ.:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2006-2007թթ. և 2008 թվականի առաջին կիսամյակ:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, կատարողական /ընտրանքային կարգով/ և համապատասխանության տեսակները:

Կիրառվել է ընտրանքային մեթոդի ոչ վիճակագրական եղանակ, օրինակ՝ քաղաքաշինական ծրագրերում, որոնք, ըստ դիտարկման, համարվել են առավել ռիսկային:

Դիտարկման արդյունքում կրթական ենթածրագրերի հարցը համարվել է մեծածավալ և «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն կիրառվել է ընտրանքային ստուգման եղանակը /ընտրվել է ծավալի մոտ 15.1 տոկոսը/:

Վերահսկողությունն իրականացվել են մաս փաստագրման, հարցազրույցների և ֆիզիկական /չափագրում, գույքագրում/ եղանակներով:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

2006թ. Գեղարքունիքի մարզպետարանի տարեկան ճշտված նախահաշիվը կազմել է 5,068,518.2 հազ. դրամ, փաստացի ֆինանսավորումը՝ 5,043,405.7 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 99.5%:

2007թ. ճշտված նախահաշիվը կազմել է 7,143,557.0 հազ. դրամ, փաստացի ֆինանսավորումը՝ 7,089,204.5 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 99.2 %:

2008 թվականի առաջին կիսամյակում ճշտված նախահաշիվը կազմել է 3,033,483.1 հազ. դրամ, փաստացի ֆինանսավորումը՝ 2,848,143.8 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 93.9 %:

I. Գեղարքունիքի մարզպետարանի ապարատի պահպանման ծախսերի վերաբերյալ
ա/ Նախահաշվի կազմման ճշտությունը

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմին 2006թ. ՀՀ պետական բյուջեով 01.01.03 ծրագրով բյուջետային հատկացումներ է նախատեսված 276,576.9 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը կազմել է 276,568.6 հազ. դրամ, փաստացի և դրամարկղային ծախսը՝ 276,568.6 հազ. դրամ:

Նախահաշվով նախատեսված գումարից տարեվերջում առաջացած փաստացի գերաժախսը կազմել է 5,544.9 հազ.դրամ:

Համաձայն ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 4/4-2-21/176-14/92-15.12-06 թվականի գրության մարզպետարանի տնտեսած միջոցներն ուղղվել են՝

ա/ 2100- «գրասենյակային ապրանքներ և նյութեր» հոդվածին՝ 730.3 հազ. դրամ

բ/ 2200- «գույք և սարքավորումներ» հոդվածին՝ 927.2 հազ. դրամ

զ/ 2800- «տրանսպորտային ծառայությունների վճար» հոդվածին՝ 3,252.0 հազ. դրամ/ 6600-«սարքերի և սարքավորումների ձեռք բերման ծախսեր» հոդվածին՝ 635.4 հազ. դրամ:

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմին 2007թ. ՀՀ պետական բյուջեով 01.01.03 ծրագրով բյուջետային հատկացումներ է նախատեսված 344,901.5 հազ. դրամ: Ֆինանսավորում, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 344,782.7 հազ. դրամ:

Նախահաշվով նախատեսված գումարից տարեվերջում առաջացած փաստացի գերաժախսը կազմել է 8,850.0 հազ. դրամ:

Համաձայն ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 4/4-2-21/187-12884 04.12-07 թվականի գրության տնտեսված միջոցներն ուղղվել են՝

ա/ 2100-«գրասենյակային ապրանքներ և նյութեր» հոդվածին՝ 1,259.0 հազ.դրամ

բ/ 2200-«գույք և սարքավորումներ» հոդվածին՝ 2,136.0 հազ.դրամ

զ/ 2800- «տրանսպորտային ծառայությունների վճար» հոդվածին՝ 4,328.0 հազ.դրամ

դ/ 6650-«տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերման ծախսեր» հոդվածին՝ 950.0 հազ.դրամ

ե/ 6800-«այլ ակտիվների ձեռքբերման ծախսեր» հոդվածին՝ 150.0 հազ.դրամ

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմին 2008թ. ՀՀ պետական բյուջեով 01.01.03 ծրագրով բյուջետային հատկացումներ է նախատեսված 6 ամսվա համար՝ 167,135.8 հազ.դրամ, կատարվել է Ֆինանսավորում 162,696.6, փաստացի ծախսը կազմում է՝ 192,044.0 հազ.դրամ, դրամարկղայինը՝ 162,696.6 հազ.դրամ:

բ/ Հայտնաբերված ֆինանսական թերությունների վերաբերյալ

1. Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի աշխատավարձի հաշվարկման ընթացքում թույլ է տրվել ավելի վճարում, ընդհանուր գումարով՝ 380.9 հազ. դրամ:

2.Մարզպետարանում հաշվառված 7 տրանսպորտային միջոցների համար 2006-2007թթ.-ին ուղեգրեր դուրս չի գրվել, չի հաշվառվել նաև դուրս գրված վառելիքը, հայտնի չէ ավտոմեքենաների փաստացի կատարված վազքը:

Նշված ավտոմեքենաների համար դուրս է գրվել նաև անվադողեր, մարտկոց և այլ ավտոպահեստամասեր, սակայն նշված պահեստամասերի համար նույնպես հաշվառում չի տարվել:

Չնայած 2008թ. հունվարից բացվել է ուղեգրեր, որտեղ նշվում է ծախսված վառելիքի քանակը, բայց ինչպես վառելիքի, այնպես էլ՝ պահեստամասերի համար անալիտիկ հաշվառում չի տարվել:

2. Քաղաքաշինություն և բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառ

2006 թվականի ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին մարզպետարանի կողմից իրականացվել են հետևյալ ծրագրերը՝

2.1 Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում.

Մարզպետարանի կողմից 2006 թվականի ընթացքում հանրակրթական 8 դպրոցներում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ, դրանց համար հատկացվել է՝ 190,600.0 հազ. դրամ: 2006 թվականի ընթացքում ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է՝ 185,389.67 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2.2 Խմելու ջրի ջրագծերի շինարարություն և նորոգում.

Իրականացվել է թվով 6 գյուղերի խմելու ջրի ջրագծերի կառուցում և նորոգում, դրանց համար հատկացվել է 41,000.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է՝ 38,429.2 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2.3 Մարզային նշանակության ավտոճանապարհների ընթացիկ պահպանում, շահագործում և ձմեռային պահպանություն.

2006-2008 թթ. յուրաքանչյուր տարվա համար հատկացվել է 58,000.0 հազ. դրամ, ընդամենը՝ 174,000.0 մլն դրամ: Համաձայն կատարողական ակտերի 2006թ. ծախսվել է 53,931.1 հազ. դրամ, 2007թ՝ 57,386.0 հազ. դրամ, իսկ 2008թ. առաջին կիսամյակում՝ 29,141.1 հազ. դրամ: Տարբերությունները թերի կատարված աշխատանքների մասով պակասեցումներն են:

2.4 Գետերի հունների մաքրում.

Մարզի թվով 10 գետերի և սելավատարների հունների մաքրման և ափերի ամրացման աշխատանքների համար ՀՀ պետական բյուջեի պահուստային ֆոնդից հատկացվել է 36,000.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 36,000.0 հազ. դրամ:

2007 թվականի ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին մարզպետարանի կողմից իրականացվել են հետևյալ ծրագրերը՝

2.5 Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում.

Մարզպետարանի կողմից հանրակրթական 15 դպրոցներում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ, դրանց համար հատկացվել է 357,670.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը համապատասխանաբար կազմել են՝ 351,970.5 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում: Մարտունու թիվ 2 դպրոցի սպորտ դահլիճի նորոգման համար երկու անգամ հայտարարված մրցույթը չի կայացել՝ մասնակից չլինելու պատճառով: Մաքենիսի միջն. դպրոցի նորոգման համար հայտարարված մրցույթը կայացել է նոյեմբեր ամսին, պայմանագրի վերաբերյալ դրական եզրակացությունը տրվել է դեկտեմբերի 14-ին: Աշխատանքները չեն իրականացվել, ֆինանսավորում չի կատարվել:

2.6 Վարչական շենքի հիմնանորոգում.

Մարզպետարանի վարչական շենքի հիմնանորոգման համար 2006-2007 թթ. հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 22,000.0 և 88,000.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է՝ 105,602.6 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների *արդյունքում*:

2.7 Շինարարության բնագավառում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրներ (ՀՀ կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի թիվ 997-Ա և նոյեմբերի 23-ի թիվ 1433-Ա որոշումներ).

Իրականացվել է թվով 22 ծրագիր, դրանց համար հատկացվել է 746,500.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 733,182.23 հազ. դրամ: Տնտեսումն առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2.8 Շինարարության բնագավառում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրներ (ՀՀ կառավարության 2007թ. հուլիսի 12-ի թիվ 802-Ա որոշում): Թվով 7 տեղական կամուրջների հիմնանորոգման նպատակով հատկացվել է 120,000.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է՝ 119,408.8 հազ. դրամ: Տնտեսումն առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2.9 Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի միացյալ թագավորության կառավարության կողմից հատկացված միջոցներ.

Իրականացվել է թվով 20 ծրագիր, դրանց համար հատկացվել է 214,899.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը, դրամարկդային և փաստացի ծախսը կազմել է՝ 188,194.01 հազ. դրամ: Սարուխանի խորքային հորի կառուցման համար հայտարարված մրցույթի արդյունքում կնքված պայմանագրի վերաբերյալ դրական եզրակացությունը մարզպետարան է մուտքագրվել 2008թ. հունվարի 7-ին: Աշխատանքները չեն իրականացվել և չի ֆինանսավորվել: Մնացած տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2.10 2008թ. Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում.

Թվով 9 դպրոցական շենքերի հիմնանորոգմանը հատկացվել է 340,000.0 հազ դրամ: Մրցույթների արդյունքում կնքվել են պայմանագրեր՝ 331,926.7 հազ դրամ: Հատկացվել է կանխավճար՝ 69,801.0 հազ. դրամ: Առաջին կիսամյակում կատարողական ակտեր չեն ներկայացվել և վճարումներ չեն կատարվել:

2006-2007թթ. քաղաքաշինության, բնակարանային կոմունալ տնտեսության և ճանապարհաշինության բնագավառում կատարված աշխատանքների վերահսկողության ընթացքում արձանագրվեցին՝

1. Վերահսկողության ժամանակահատվածում ընդգրկված աշխատանքների պայմանագրերի գումարը կազմել է՝ 2,345,669.0 հազ. դրամ, որից ստուգմամբ ընդգրկվել են թվով 34 օբյեկտներ, պայմանագրային գումարով՝ 1,212,092.0 հազ դրամ:
2. Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է 739,090.02 հազ. դրամ:
3. Չափագրված ծավալների տոկոսը պայմանագրերի գումարի նկատմամբ կազմել է՝ 60.9 %:
4. Հսկիչ չափագրումների արդյունքում ծավալային հավելագրումները կազմել են 42,672.36 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
5. Անորակ կատարված աշխատանքներ՝ 22,313.97 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
6. Ոչ նպատակային աշխատանքներ՝ 7,309.6 հազ. դրամ:

Ամփոփ տեղեկատվությունը՝ ըստ օբյեկտների բերված է 1-ին և 2-րդ հավելվածներում:

Հայտնաբերված ծավալային հավելագրումները և բազմաթիվ խախտումները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ 2006-2007թվականներին ՀՀ պետբյուջեով ֆինանսավորված թվով 34 օբյեկտներում, աշխատանքների տեխնիկական հսկողություն իրականացրած՝ «Տարոն գետաշենցի» ՍՊԸ, «Գագիկ Մովսես» ՍՊԸ, «Նոբիլե ԱՄ» ՍՊԸ, որոնց տեխնիկական հսկողության համար համաձայն կնքված պայմանագրերի փոխանցվել է 9,039.0 հազ. դրամ, կրել է ձևական բնույթ:

2006-2007թթ. ընթացքում ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի կողմից պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին 34 օբյեկտներում իրականացված հիմնանորոգման աշխատանքների շահագործման ակտերի ձևակերպման դիմումները և «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով մուծումները (անդորրագրերը) բացակայում են:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում բացակայում են շինարարության կազմակերպման նախագծերը, ծածկվող աշխատանքների ակտերը հաստատված չեն պատվիրատուի կողմից:

3. Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ թագավորության կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը ֆինանսական օգնության կարգով, Գեղարքունիքի մարզին հատկացված 40 մլն դրամի կարտոֆիլի սերմաթարմացման ծրագրի վերաբերյալ

ՀՀ կառավարության 2005թ. մարտի 31-ի թիվ 404-Ն որոշման համաձայն, նախատեսվել է դոնորների կողմից միանգամյա ֆինանսավորման միջոցով Գեղարքունիքի մարզում ներդնել կարտոֆիլի սերմաթարմացման ինքնավերարտադրվող գործընթաց:

Համաձայն ծրագրի, կարտոֆիլի սորտաթարմացման ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է մարզ ներկրել կարտոֆիլի էլիտային տնկանյութ՝ “Ե” դասի (30-35 մմ տրամագծով):

Նախատեսվում էր մարզում 500 հա հողատարածքի վրա աճեցնել բարձր վերարտադրության տունկ, որի համար կապահանջվեր 1500-1700 տոննա էլիտային “Ե” տնկանյութ, որը հնարավորություն կտար առաջին տարում սորտաթարմացման համար ապահովել 12500 տոննա “Ա” դասի բարձր վերարտադրության տնկանյութ:

Ծրագրի իրականացման նպատակով, ՀՀ կառավարության 2006թ. մայիսի 26-ի թիվ 676-Ն որոշմամբ, մարզին հատկացվել է 40 մլն դրամ ֆինանսավորում:

Պետական գնումների գործակալության հայտարարած մրցույթում հաղթող է ճանաչվել Գեղարքունիքի մարզի Վարդաձոր համայնքում գրանցված «Անի և եղբայրներ» ՍՊԸ-ն (տնօրեն Ռ.Սիրականյան):

Համաձայն պայմանագրի տեխնիկական բնութագրի, վերջինս մարզին վաճառել է «Մոնոլիզա» տեսակի, առաջին «Ա» խմբի վերարտադրության 114300 կգ կարտոֆիլի տնկանյութ (չնայած մրցույթի փաթեթում բացակայում էր կարտոֆիլի տնկանյութի վերաբերյալ սերտիֆիկատ):

Նշված գործարքով և խախտվել է ՀՀ կառավարության 2005թ. թիվ 404-ն որոշման պահանջները:

ՀՀ կառավարության 12.10.2006թ. թիվ 1439-Ա որոշման համաձայն, Գեղարքունիքի մարզպետարանին թույլատրվել է տեղական զանապետական բաժանմունքում բացել արտաբյուջետային միջոցների հաշիվ /900173078016/ կարտոֆիլի տնկանյութի իրացումից առաջացած գումարների մուտքագրման և ելքագրման համար /գործողության ժամկետը՝ մինչև 2009թ. դեկտեմբերի 30-ը/:

Նշված ծրագիրը իրականացնելու նպատակով՝ 20.12.2006թ. պետական գնումների գործակալության ՊՈԱԿ-ի / պետի տեղակալ Կ. Ջղայան/ և «Անի և եղբայրներ» ՍՊԸ /տնօրեն Ռ. Սիրականյան/ միջև կնքվել է կարտոֆիլի տնկանյութի ձեռք բերման թիվ 06/20 ՄԲԱՊԶԲ պայմանագիրը , որի համաձայն գնվել է կարտոֆիլի տնկանյութ՝ 114300 կգ, մեկ կգ 346 դրամով /ընդ.գումարով 39,547.8 հազ. դրամ /: Համաձայն պայմանագրի տեխնիկական բնութագրի, կարտոֆիլի տնկանյութը պետք է լինի «Մոնոլիզա» տեսակի կամ համարժեք առաջին «Ա» խմբի վերարտադրության, մաքրությունը պակաս չլինի 97%-ից և համապատասխանի ԳՈՍՏ 7001-91-658-ի պահանջներին, սակայն պայմանագրի փաթեթում բացակայում էր կարտոֆիլի տնկանյութի վերաբերյալ սերտիֆիկատը: Սերտիֆիկատ չունեի մաս «Անի և եղբայրներ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Ռ.Սիրականյանը:

Կարտոֆիլի տնկանյութի բաշխման նպատակով մարզպետարանում ըստ արձանագրության ստեղծվել է աճուրդի անցկացման հանձնաժողով /նախագահ՝ մարզպետի տեղակալ Ա.Դուկասյան, անդամներ՝ գյուղ վարչության պետ Վ.Հովհաննիսյան, գլխ. մասնագետ Ա.Խալաֆյան: Ըստ հանձնաժողովի արձանագրության աճուրդին մասնակցել են 24 ֆերմեր:

Պետք է շեշտել, որ նշված 24 ֆերմերներից՝ հաղթող չճանաչված 12-ի ինքնությունը հնարավոր չէր պարզել, քանի որ նրանք արձանագրությունում նշված համայնքներում չեն բնակվում և երբևէ չեն բնակվել /համաձայն համայնքի կողմից տրված տեղեկանքների/:

Մարզպետարանում բացակայում է նաև աճուրդին մասնակցելու մուտքի վճարները, աճուրդի անցկացման վերաբերյալ մարզի որևէ մամուլում հայտարարություն չի եղել, որով և խախտվել է աճուրդի կազմակերպման և անցկացման վերաբերյալ սահմանված կարգը /Աճուրդն ըստ էության չի կայացել/:

Համաձայն աճուրդի անցկացման արձանագրության, հաղթող են ճանաչվել 12 ֆերմեր:

Պայմանագրով ձեռք բերված 114300կգ կարտոֆիլի տնկանյութը, որը բաշխվել է հաղթող ճանաչված 12 ֆերմերներին, համաձայն առկա փաստաթղթերի վաճառվել է 1կգ-ը 385 դրամով / ձեռք է բերվել 1կգ՝ 346 դրամով/ ընդամենը՝ 114345 կգ: Այսինքն՝ ձեռք բերված ապրանքից 45կգ ավելի և ձեռք բերված գնից 39 դրամ ավելի:

Պետք է շեշտել, որ «Հաղթող ճանաչված» 12 ֆերմերներ, բացի նախնական մուծված 10% տնկանյութի արժեքից, մինչև օրս գումարներ չեն մուծել, չնայած ըստ պայմանագրի մուծումների վերջնական ժամկետը սահմանված էր մինչև 2007թ. դեկտեմբերի 31-ը: Մասնավորապես, 2008թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ մարզպետարանի արտաբյուջետային միջոցների հաշվին մուտքագրվել է ընդամենը 8,519.3 հազ. դրամ, նախատեսված 44,030.0 հազ. դրամի դիմաց, կամ պակաս է մուծվել 35,510.7 հազ. դրամ: **Պետք է արձանագրել, որ մարզպետարանի ղեկավարության կողմից, մինչ օրս միջոցներ չի ձեռնարկվել նշված պակաս վճարված 35,510.7 հազ. դրամ գումարները վերականգնելու ուղղությամբ:**

Պետք է նաև արձանագրել, որ կարտոֆիլի տնկանյութ ձեռք բերած 12 ֆերմերների գերակշիռ մասի հայտարարությունների գումարները չմուծելու հիմնական պատճառը՝ կարտոֆիլի տնկանյութի անորակ լինելն է, որի պատճառով ստացել են շատ ցածր բերքատվություն:

4. Գեղարքունիքի մարզում բաշխված ազոտական պարարտանյութի վերաբերյալ

Գեղարքունիքի մարզի համայնքներին բաշխված ազոտական պարարտանյութի ուսումնասիրության ընթացքում պարզվեց, որ մարզպետարանի գյուղարչության կողմից ներկայացված տվյալները չեն համապատասխանում մարզի համայնքների ներկայացուցիչների կողմից տրված բացատրությունների տվյալների հետ:

Այդ նպատակով ընտրանքային կարգով կազմվեց մարզի 10 համայնքների տվյալների համեմատականը: Պարզվեց, որ ըստ գյուղարչության տվյալների նշված 10 համայնքներում բաշխվել է 1580 տ. պարարտանյութ, իսկ համայնքների ներկայացուցիչների կողմից տրված բացատրությունների համաձայն համայնքը ստացել է 1093 տ. պարարտանյութ:

Անճշտության հիմքերը պարզելու համար հանդիպակաց ստուգում կատարվեց «Դվին Հոլդինգ» ՓԲԸ-ում: Պարզվեց, որ «Դվին Հոլդինգ» ՓԲԸ-ի, ՀՀ գյուղնախարարության և Գեղարքունիքի մարզպետարանի տվյալները համընկնում են, մասնավորապես մարզին հատկացվել է 2006-2008թթ. ընդամենը 9723.77տ. ազոտական պարարտանյութ, այդ թվում նշված 10 համայնքներին տրվել է 1556.87տ. պարարտանյութ:

Ելնելով վերոգրյալից, լրացուցիչ բացատրություն վերցվեց մարզի Մեծ Մասրիկ, Վերին Գետաշեն և Չորագյուղ համայնքների ներկայացուցիչներից: Բացատրություններով պարզվեց, որ համայնքների կողմից ստացված ազոտական պարարտանյութի քանակը համընկնում է եռակողմ մամակ-համաձայնագրի հետ:

Ըստ վերը նշված 3 համայնքների ներկայացուցիչների պարզաբանումների, նախկինում տրված բացատրությունները գրվել են սխալ, քանի որ իրենց մոտ չեն պահպանվել պարարտանյութի վերաբերյալ փաստաթղթերը, տեղեկությունները տրվել են ապավինելով հիշողությանը:

Համայնքի բնակիչներից հավաքագրված գումարները համայնքի դրամարկղ չի մուտքագրվել, պարարտանյութ ստացողների ցանկը չի պահպանվել, դրամարկղից գումարի ելք կամ փոխանցում «Դվին Հոլդինգ» ՓԲԸ-ին չի կատարվել: Այսինքն «Դվին Հոլդինգ» ՓԲԸ-ի հետ համայնքի գործարքը գյուղապետարանները փաստացի չեն ձևակերպել:

Ելնելով այս իրողությունից մեր կողմից չուսումնասիրվեց համայնքի բնակիչների կողմից փաստացի ստացված պարարտանյութի քանակի ճշտությունը:

5. Գյուղտեխնիկայի ձեռք բերման համաֆինանսավորման վերաբերյալ.

Նշված ծրագրի իրականացման համար Գեղարքունիքի մարզպետարանը Անտառամեջ, Կախակն, Աղբերք և Վահան համայնքներին ֆինանսավորել է համապատասխանաբար՝ 1,300.0 հազ. դրամ, 2,300.0 հազ. դրամ, 2,400.0 հազ. դրամ, 1,600.0 հազ. դրամ և 1,000.0 հազ. դրամ, ընդհանուր գումարով՝ 8,600.0 հազ.դրամ:

Հատկացված գումարների 85%-ը համայնքները 2007 թվականի նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին փոխանցել են ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության գյուղատնտեսական բարեփոխումների աջակցության ծրագրի իրականացման գրասենյակ (այսուհետև՝ ԳԲԱԾԻԳ-ՊՀ), պայմանագրով նախատեսված գյուղտեխնիկա ձեռք բերելու համար, իսկ 15%-ը՝ գյուղտեխնիկայի համար կայանատեղի կառուցելու համար:

Վերահսկողության ընթացքում պարզվել է, որ մինչ օրս համայնքները գյուղտեխնիկա չեն ստացել, կայանատեղին չեն կառուցել, իսկ Անտառամեջ համայնքին հատկացված 1,300.0 հազ. դրամը ՀՀ գյուղնախարարության <<ԳԲԱԾԻԳ>> ՊՀ-ն համայնքի համաձայնությամբ օգտագործել է ջրագծի կառուցման նպատակով, կատարելով ոչ նպատակային ծախս:

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանը համապատասխան վերահսկողություն չի իրականացրել նշված ծրագրի իրականացման համար:

6. 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման մասին

(կատարման ժամկետը՝ 2006-2007թթ., 2008թ. I կիսամյակ):

6.1 Գեղարքունիքի մարզպետարանի համակարգի 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող պետության սեփականության առևտրային ընկերությունները 2006 և 2007 թվականներին եղել են 31-ը, որից 25-ը՝ առողջապահական ընկերություններ և 5-ը՝ սերմնաբուծական ընկերություններ, մեկը՝ “Գեղարքունիքի թերթի խմբագրություն” ՊՓԲԸ - ն: Մարզպետարանի համակարգի առողջապահական ընկերություններից ընտրանքային եղանակով ուսումնասիրվեց տասը ընկերություն: 2006թ. ֆինանսական արդյունքներով 3 մլն

դրամից ավելի գուտ շահույթ է ստացել (համաձայն ՀՀ կառավարության 05.12.2001թ. թիվ 1194 որոշման) կամ ՀՀ պետական բյուջե 2007թ. շահաբաժին վճարել է միայն մեկ ընկերություն, կամ փաստացի ընկերությունների 3.23 % -ը՝ «Վարդենիսի պոլիկլինիկա» ՊԲԲԸ-ն 1,225.8 հազ. դրամի չափով: 3 մլն դրամից պակաս գուտ շահույթ են ստացել 30-ը կամ ընկերությունների 96.77 %-ը:

2007թ. ֆինանսական արդյունքներով 3 մլն դրամից ավելի գուտ շահույթ են ստացել կամ ՀՀ պետական բյուջե 2008 թ. շահաբաժին վճարել է մեկ ընկերություն կամ փաստացի ընկերությունների 3.23% -ը, «Գավառի պոլիկլինիկա» ՊԲԲԸ-ն: 3 մլն դրամից պակաս գուտ շահույթ են ստացել ընկերություններից 30-ը կամ 96.77%-ը: 2006թ. ֆինանսավորումը կատարողականների դիմաց կազմել է 1,313,965.0 հազ. դրամ: Վճարովի ծառայությունների մուտքը՝ 63,217.0 հազ. դրամ: 2007թ ֆինանսավորումը կատարողականների դիմաց կազմել է 1,452,848.8 հազ դրամ: Վճարովի ծառայություններից մուտքը՝ 70,399.4 հազ. դրամ: 2008թ. առաջին կիսամյակի ֆինանսավորումը կատարողականի դիմաց կազմել է 842,988.7 հազ. դրամ, վճարովի ծառայություններից մուտքը՝ 37,670. 5 հազ. դրամ:

Մարգպետարանի ենթակայության 50 տոկոս և ավելի պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների կողմից ՀՀ պետական բյուջե շահաբաժինների վճարման գործընթացի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ խախտվել է ՀՀ կառավարության 15.12. 2005թ. թիվ 2162-ն «ՀՀ 2006թ. պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման 5-րդ կետի 5.3 ենթակետի պահանջը, համաձայն որի՝ ՀՀ պետական կառավարման Հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների ղեկավարները պետք է խիստ հսկողություն սահմանեն ենթակա հիմնարկների կողմից իրականացվող ծախսերի նկատմամբ, կանխեն և թույլ չտան հաստատված նախահաշիվների առանձին ծախսային հոդվածների նկատմամբ փաստացի ծախսերի գերազանցում: Ավելին՝ ընկերությունների մեծ մասում հիմնադրի կողմից չեն հաստատվել 2007թ. եկամուտների և ծախսերի նախահաշիվներն ու հաստիքացուցակները: Գեղարքունիքի մարգպետի 2007թ. ապրիլի 23-ի թիվ 1-259 գրությամբ ընկերությունների տնօրեններին ցուցում է տրվել 2007թ. ֆինանսական գործունեությունը իրականացնել 2006թ. համար հաստատված եկամուտների և ծախսերի նախահաշվով և հաստիքացուցակով՝ համամասնորեն, մինչև առողջապահական համակարգի օպտիմալացման աշխատանքների ավարտը:

Պետական լիազորված մարմնի՝ Գեղարքունիքի մարզպետի կողմից հաստատված ծախսերի նախահաշիվների տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածներում, առանց հիմնադրի հետ համաձայնելու և հիմնավորվածություն ներկայացնելու, ինչպես նաև առանց ճշտված նախահաշիվները հաստատելու ավելի են ծախսվել հիմնականում, աշխատավարձ, սոցիալական ապահովման, դեղորայք և վիրակապական նյութեր, գույք և սարքավորումներ, ամորտիզացիոն հատկացումներ և այլ հոդվածների գծով՝ 69,371.9 հազ. դրամ՝ 2006 թվականին և 54,774.5 հազ. դրամ՝ 2007 թվականին:

Ամփոփ տեղեկատվությունը բերված է աղյուսակ 1-ում

Աղյուսակ 1

Ուսումնասիրվող ընկերություններում հաստատված նախահաշիվներից փաստացի ծախսերի գերազանցում

հազ. դրամ

h/h	Ընկերության անվանումը	2006թ.	2007թ.
1.	«Սևանի հիվանդանոց» ՓԲԸ	14,481.6	11,611.0
2.	«Մարտունու հիվանդանոց» ՓԲԸ	30,073.0	20,314.0
3.	«Ջորագյուղի Բ/Ա» ՓԲԸ	749.5	142.4
4.	«Դ-դմաշենի Բ/Ա» ՓԲԸ	512.0	27.9
5.	«Գավառի ծննդատուն» ՓԲԸ	5,272.0	5,653.7
6.	«Նորատուսի Բ/Ա» ՓԲԸ	88.0	-
7.	«Գավառի հիվանդանոց» ՓԲԸ	7,638.0	8,579.0
8.	«Վարդենիսի հիվանդանոց» ՓԲԸ	4,189.5	5,196.0
9.	«Դպրաբակի Բ/Ա» ՓԲԸ	914.8	429.6
10.	«Ճամբարակի պոլիկլինիկա» ՓԲԸ	5,453.5	2,760.6
	Ընդամենը	69,371.9	54,774.5

2006-2007թթ. նախահաշիվներից փաստացի ծախսերը գերազանցելով լրացուցիչ շահաբաժին կամ 3 մլն դրամից ավել զուտ շահույթ կունենար միայն «Սևանի հիվանդանոց» ՊԲԸ-ն: Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 91-րդ հոդվածի և ՀՀ կառավարության 2005թ. մայիսի 19-ի թիվ 1187-Ն որոշման ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացնելու

համար մրցութային եղանակով ընտրվում է վերստուգող, որը մշտապես գործող մարմին է: Վերստուգողն իր գործունեությունն իրականացնում է աշխատանքային ծրագրի հիման վրա և վարձատրության չափը սահմանվում է տվյալ բաժնետիրական ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի աշխատավարձի 80-90 տոկոսի չափով: Ընկերության տարեկան ժողովի հաստատման ժամանակ վերստուգողի եզրակացությունը պարտադիր է, որ տրվում է ընկերությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա: Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել վերստուգողի եզրակացությունները: Ուսումնասիրվող ընկերություններից ոչ մեկում, բացառությամբ «Գավառի հիվանդանոց» ՊԲԲ-ի այդ եզրակացությունները չէին պահպանվում: Ավելին, ընկերությունների մեծ մասում չէին նշանակվել մրցույթով անցած վերստուգողներ՝ «Սևանի հիվանդանոց», «Մարտունու հիվանդանոց», «Վարդենիսի հիվանդանոց», «Ձորագյուղի Բ/Ա», ՊԲԲ-ներում:

Գեղարքունիքի մարզպետարանի ենթակայության տակ գտնվող ընկերություններում վերստուգողների մրցույթ է անցկացվել 08.01.2007թ., որի արդյունքում մրցույթով անցել և նշանակվել են իննը վերստուգողներ: Իսկ 3-ը մրցույթով անցել և նշանակվել են վերստուգող 2008թ. օգոստոսի 11-ին: Ընկերություններում հիմնականում չեն կազմակերպվել կոմպլեքս և մասնակի ստուգումներ վերստուգողների կողմից, չեն իրականացվել տարեկան ծախսերի և ֆինանսատնտեսական գործունեության մանրակրկիտ վերլուծություն, չեն վերլուծվել վերջին տարիների սիստեմատիկ բնույթ կրող գուտ ակտիվների, սեփական կապիտալի և կանոնադրական կապիտալի անհիմն ձևով փոփոխման պատճառները:

2006-2007թթ. ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ որոշ ընկերությունների ակտիվները բավարար չեն ունեցած պարտավորությունների մարման համար: Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, եթե երկրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ ընկերության գուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից, ապա ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել և սահմանված կարգով գրանցել իր կանոնադրական կապիտալի նվազումը: Համաձայն նույն հոդվածի 4-րդ կետի, եթե 3-րդ կետում նախատեսված դեպքերում կանոնադրական կապիտալի նվազման վերաբերյալ որոշում չի ընդունվել, ապա ընկերության բաժնետերերը,

ինչպես նաև լիազորված պետական մամինը իրավունք ունեն պահանջել ընկերության լուծարումը:

Ամփոփ տեղեկատվությունը բերված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2

2006 և 2007թթ. ընկերությունների կանոնադրական
կապիտալը և գուտ ակտիվները

Հ/Հ	Ընկերության անվանումը	2006թ.		2007թ.	
		կանոնա- դրական կապիտալ	սեփական կապիտալ	կանոնա- դրական կապիտալ	սեփական կապիտալ
1.	Գավառի հիվանդանոց	53,994.0	24,302.0	53,994.0	25,124.0
2.	Մարտունու հիվանդանոց	165,903.0	128,481.0	165,903.0	167,754.0
3.	Սևանի հիվանդանոց	94,400.0	82,641.0	94,400.0	86,622.0
4.	Վարդենիսի հիվանդանոց	66,700.0	13,189.0	66,700.0	65,828.0
5.	Դպրաբակի Բ/Ա	10,077.0	9,111.0	10,077.0	9,100.0

«Սևանի հիվանդանոց» ՊԲԸ –ում նախատեսված շահույթի հաշվին ծախսեր կատարելու հետևանքով 01.01.2008թ. դրությամբ առաջացել է շահույթից մասհանում 75.6 հազ. դրամի չափով: Այդ գումարը ենթակա է գանձման բյուջե:

«Մարտունու հիվանդանոց» ՊԲԸ-ում շուկայից կատարած 996.0 հազ. դրամի գնումներից չի գանձվել եկամտահարկ 149.4 հազ. դրամի չափով, որը ենթակա է գանձման ՀՀ պետական բյուջե: Գործուղման ծախսերից 720 դրամ օրապահիկի փոխարեն վճարվել է 8000 դրամ: Ուսումնասիրվող ժամանակաշրջանում ավելի վճարված գումարը կազմում է 647.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Բոլոր ընկերությունների կողմից գումարները կատարվել են «Գումարների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտմամբ, առանց գնման ընթացակարգ վարելու, որի գումարը ուսումնասիրվող ընկերություններում կազմել է 120,278.7 հազ. դրամ:

Ընկերությունների մի մասում հաշվապահական հաշվառումը կատարվում է անփույթ, դրամարկղային գիրքը տարվում է խախտումով: Գրանցումները կատարվում են առանց ժամանակային հերթականությունը հաշվի առնելու, ջնջումներով: Դեղերի հաշվառումը տարվում է խախտումով: Ուսումնասիրվող ընկերություններից երկուսում հայտնաբերվել է ժամկետանց դեղերի բախշում/«Վարդենիսի հիվանդանոց» և «Ձորագյուղի Բ/Ա ՊՓԲԸ-ներ/:

Ուսումնասիրվող ընկերություններից երկուսում առկա էր վառելանյութի ավելի դուրս գրում համապատասխանաբար՝ 139.9 հազ. և 64.8 հազ. դրամ/«Գավառի ծննդատուն» և «Ճամբարակի պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ-ներ/:

6.2 Գեղարքունիքի մարզի սերմնաբուծական ՊՓԲԸ-ների

պետական բաժնեմասի կառավարման մասին

(կատարման ժամկետը՝ 2006-2007թթ., 2008թ-ի I կիսամյակ)

Գեղարքունիքի մարզպետարանի 50% և ավելի պետական բաժնեմաս ունեցող սերմնաբուծական տնտեսությունները հինգն են՝ «Նորատուսի սերմնաբուծական», «Գավառի սերմնաբուծական», «Տրետուքի սերմնաբուծական», «Կուտականի սերմնաբուծական» և «Արփունքի սերմնաբուծական» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունները:

Գեղարքունիքի մարզի «Տրետուքի սերմնաբուծական» ՊՓԲԸ-ն մարզպետի 3.12.1999թ. N 58 որոշմամբ ներկայացվել է լուծարման: Ստեղծվել է հանձնաժողով՝ ընկերության հիմնական միջոցների օտարումը կազմակերպելու համար, սակայն մինչև ստուգման պահը ընկերությունը չի լուծարվել, այսինքն՝ լուծարումը չի գրանցվել պետական ռեգիստրի տարածքային բաժնի կողմից: Ընկերությունը ոչ մի հաշվետվություն չի ներկայացնում տարածքային հարկային տեսչություն և վերադասին: Ընկերությունը փաստացի չի գործում:

«Կուտականի սերմնաբուծական» ՊՓԲԸ-ն Գեղարքունիքի մարզպետի 11.06.2003թ. որոշմամբ լուծարվել է, սակայն լուծարման գործընթացը մինչև վերջ չի հասցվել: Այն նույնպես հաշվետվություն չի ներկայացնում հարկային տարածքային տեսչություն և վերադասին: Փաստացի չի գործում:

«Արվիունքի սերմնաբուծական» ՊԲԲԸ-ն ներկայացվել է լուծարման, սակայն ոչ մի փաստաթուղթ հնարավոր չեղավ ուսումնասիրել՝ դրանց բացակայության պատճառով:

«Նորատուսի սերմնաբուծական» ՊԲԲԸ-ի 2006 թվականի արտադրանքի իրացումից հասույթը կազմել է 4,530.0 հազ. դրամ: Տարեկան շահույթը կազմել է 1,527.0 հազ. դրամ: Սակայն նախորդ տարիների վնասի պատճառով կուտակված վնասը կազմում է (4,241.0) հազ. դրամ: Սեփական կապիտալի չափը կազմում է 900.0 հազ. դրամ՝ կանոնադրական կապիտալի 5,141.0 հազ. դրամի դիմաց: Հողի տարածքը կազմում է 166հա:

2006-2007թթ.-ին «Նորատուսի սերմնաբուծական» ՊԲԲԸ-ի ակտիվները բավարար էին ունեցած պարտավորությունների մարման համար: «Համաձայն բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, եթե 2-րդ և հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ ընկերության գուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից, ապա ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել և սահմանված կարգով գրանցել իր կանոնադրական կապիտալի նվազումը: Համաձայն նույն հոդվածի 4-րդ կետի, եթե 3-րդ կետի վերաբերյալ որոշում չի ընդունվել, ապա ընկերության բաժնետերերը իրավունք ունեն պահանջել ընկերության լուծարումը:

«Գավառի սերմնաբուծական» ՊԲԲԸ-ի 2006 թվականի արտադրանքի իրացումից հասույթը կազմել է 380.0 հազ. դրամ: Տարեկան վնասը կազմել է 2,504.0 հազ. դրամ: Սեփական կապիտալ չի ունեցել: 2006թ. վերջին սեփական կապիտալի արժեքը կազմել է (26,014.0) հազ. դրամ, որը պայմանավորված է ընկերության պարբերաբար վնասով աշխատելով: Հողի տարածքը կազմել է 340 հա:

2007 թվականին ընկերությունը հասույթ չի ունեցել: Այս հանգամանքը բացատրվում է այն բանով, որ Գեղարքունիքի մարզպետի 15.03.2006թ. թիվ 19-Ա կարգադրությամբ ստեղծվել է հանձնաժողով՝ ընկերությանը պատկանող 340 հա վարելահողը Գավառի քաղաքապետարանին հանձնելու համար, որն իրականացվել է 21.03.2006թ. ընդունման հանձնման ակտով, առանց ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման:

2007 թ.-ի տարեկան վնասը կազմել է (492.0) հազ. դրամ, սեփական կապիտալի չափը (26,506.0) հազ. դրամ: 2006 և 2007 թվականներին «Գավառի սերմնաբուծական» ՊԲԲԸ-ի ակտիվները բավարար չեն եղել ունեցած պարտավորությունների մարման համար:

7. Կրթական և մշակութային բնագավառի ծրագրերի վերաբերյալ

7.1 ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ

/ կատարման ժամկետը 2006-2007թթ. 2008թ-ի I-ին կիսամյակ /

Վերահսկողությունն իրականացվել է համեմատաբար ավելի մեծ թվով աշակերտ ունեցող ՊՈԱԿ – ներում:

2006 – 2008թթ. I կիսամյակում դպրոցները հիմնականում ֆինանսավորվել են աշակերտների թվի հաշվարկով:

2006թ. մեկ սովորողին ընկնող տարեկան գումարը կազմել է 56.876 դրամ, իսկ պահպանման ծախսերը՝ նվազագույն գումարը՝ 9,700.0 հազ. դրամ:

2007թ.՝ 66.956 և 11,450.0 հազ. դրամ:

2008թ.՝ 78.890 և 13,500.0 հազ. դրամ:

Լեռնային բնակավայրերի նկատմամբ համապատասխանաբար կիրառվել է 1.02 և բարձր լեռնայինի նկատմամբ՝ 1.2 գործակիցներ:

2006 – 2008թթ. – ին մարզում գործել են մարզային ենթակայության 128 կրթական հաստատություններ, այդ թվում՝

- հանրակրթական հաստատություններ՝ 126
- Հատուկ դպրոց /Գավառում/ 1
- Արհեստագործական ուսումնարան /Սևանում / 1

Ուսումնական տարվա ընթացքում աշակերտների կրթության և դաստիարակության գործը կազմակերպել են 3338 ուսուցիչներ, համապատասխան աշխատանքներ են կատարել 1600 ուսումնասօժանողակ աշխատողներ, աշխատող թոշակառուների թիվը եղել է 120, աշակերտ – ուսուցիչ դրույք հարաբերակցությունը 10.9 է, որը հանրապետության միջինից ցածր է /14.03/ : Մանկավարժների դրույքները՝ 3,017.5 է, մարզի ուսուցիչների միջին աշխատավարձը՝ 100.129 դրամ: Պետք է նշել, որ որպես աշխատավարձ է վճարվել նաև պահպանման ծախսերի համար նախատեսված գումարների որոշակի մասը:

2006-2007թթ. և 2008 թվականի առաջին կիսամյակում ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի կրթության բնագավառի համար պետական բյուջեից հատկացվել են 11,697,964.4 հազ. դրամ ֆինանսական միջոցներ համակարգի գործունեությունը կազմակերպելու համար, որից

վերահսկողությամբ ընդգրկվել է թվով 14 դպրոց - ՊՈԱԿ՝ 1,770,234.0 հազ. դրամ ֆինանսավորմամբ կամ ընդհանուրի 15.1 %:

Վերահսկողության ընթացքում ՊՈԱԿ-ներում հայտնաբերված ընդհանուր բնույթի խախտումները հետևյալն են՝

-Ռեսուրսասիրվող ՊՈԱԿ-ներում հիմնականում չեն պահպանվում ՀՀ ԿԳՆ 2003թ.-ի օգոստոսի 25 – ի N 619-Ն հրամանով հաստատված՝ «ՀՀ պետական հանրակրթական և հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների ընդունելության կարգը», մասնավորապես՝ կարգի 15 – րդ և 17 – րդ կետերի պահանջը, ըստ որի տարվա ընթացքում աշակերտի՝ դպրոց ընդունվելը հաշվառման պետք է ներկայացվի կրթության վարչությունում:

-Որոշ ՊՈԱԿ – ների կառավարման խորհուրդների աշխատանքները հիմնականում ձևական բնույթ են կրում:

- ՊՈԱԿ-ներից թվով 3-ում չկան դպրոցի և մարզպետարանի միջև կնքված ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր:

-ՊՈԱԿ-ներից թվով 2-ում դրամարկղի գիրքը տարվել է «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հոկտեմբերի 8-ի «Դրամարկղային գործառնությունների իրականացման կարգը հաստատելու մասին N-1408-Ն որոշման» պահանջների խախտմամբ, որն էլ առաջացնում է տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, ընդհանուր՝ 100.0 հազ. դրամի չափով:

-ՊՈԱԿ-ներից թվով 3-ում վարձատրացուցակները հաստատված չեն խորհրդի և մարզպետարանի կողմից:

- Մարզում ուսուցիչների դրույքների թիվը 30175 է, կրթության և դաստիարակության գործը կազմակերպել են 3338 ուսուցիչներ: Փաստացի ուսուցիչների թիվը դրույքաչափի համեմատ ավելի է 320-ով, որի հետևանքով ավելի սոցմասհանում է կատարվել 26,880.0 հազ.դրամի չափով:

- ՊՈԱԿ-ներից 6-ում գնման գործընթացը 30,372.6 հազ. դրամի չափով կատարվել է «Գնումների մասին » ՀՀ օրենքի պահանջների խախտմամբ:

- ՊՈԱԿ-ից մեկում ֆինանսավորումը հաշվարկվել է մեկ աշակերտով ավելի, որի արդյունքում ավելի գումար է հաշվարկվել և վճարվել 80.3 հազ. դրամ:

Դպրոցական խորհրդի որոշմամբ, առանց վարձատրացուցակների փոփոխման, տնօրենին և երկու փոխտնօրեններին ավելի է վճարվել 246.2 հազ.դրամ աշխատավարձ:

- Գավառի թիվ 1 հատուկ դպրոցում դպրոցական խորհրդի որոշմամբ, առանց տարիֆիկացիայի փոփոխման տնօրենին 2006-2007թթ-ին ավելի է վճարվել 1,746.936 հազ. դրամ աշխատավարձ: 27.02.06թ. «Ալաշկերտ» ՍՊԸ-ից ձեռք է բերվել 100 լիտր բենզին մեկ լիտրը 360 դրամ արժողությամբ / ընդհանուր գումարով 36.0 հազ.դրամ/, սակայն չկան ծախսը հիմնավորող փաստաթղթեր:

Այսպիսով, հանրակրթական ուսուցում ծրագրի վերահսկողությամբ արձանագրվեց, որ խախտվել են «Կրթության մասին», «Գնումների մասին», «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքների պահանջները:

Խախտումների գումարը կազմել է 59,302.1 հազ. դրամ:

7.2 Պետական աջակցություն թանգարաններին

«ՀՀ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԵՐԿՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ» ՊՈԱԿ-ԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՌՈՎ ՀԱՏԿԱՅՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«ՀՀ 2006թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հավելվածի 0703005 «Պետական աջակցության թանգարաններ» ծրագրով, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի ենթակայությամբ գործող «Գեղարքունիքի երկրագիտական թանգարան» ՊՈԱԿ-ին նախատեսված ֆինանսական հատկացումները կազմել են 8,765.2 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 8,765.2 հազ. դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարը կազմել է 7,217.2 հազ. դրամ, որի տեսակարար կշիռը ընդհանուր ծախսերի մեջ կազմել է 82%:

2006թ. ընթացքում «Գեղարքունիքի երկրագիտական թանգարան» ՊՈԱԿ-ի տոմսային տնտեսությունից գոյացած հասույթը կազմել է 11.9 հազ. դրամ, նախատեսված 20.0 հազ. դրամի դիմաց:

2007թ.-ին կազմակերպությանը նախատեսված հատկացումները և փաստացի ծախսը կազմել է 10,171.0 հազ. դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարները՝ 84,882.0 հազ.դրամ, կամ ընդհանուր ծախսերի 83%-ը:

Նշված ժամանակահատվածում տոմսային տնտեսությունից գոյացած հասույթը կազմել է 13.2 հազ. դրամ, նախատեսված 20.0 հազ. դրամի դիմաց:

2008թ-ի 6 ամիսների համար նախատեսված հատկացումները և փաստացի ծախսը կազմել է 4,600.2 հազ. դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարը՝ 3,687.9 հազ. դրամ, կամ ընդհանուր ծախսերի՝ 81%-ը:

Նշված ժամանակահատվածում տոմսային տնտեսությունից գոյացած հասույթը կազմել է 4.8 հազ. դրամ, նախատեսված 10.0 հազ. դրամի դիմաց:

Պետք է շեշտել, որ կազմակերպությունում մուտքի տոմսերի հաշվառում /որպես խիստ հաշվառման բլանկ / չի տարվում, մասնավորապես հայտնի չէ տոմսերի մնացորդը տարվա սկզբին, շարժը տարվա ընթացքում՝ որպես արտաբալանսային հաշվառում/:

Ըստ քանգարանի տնօրենի կողմից հաստատված տարիֆիկացիայի, կազմակերպությունում աշխատում են 14 աշխատակից, այդ թվում 4 հաստիք՝ գիտական աշխատող և 5 հաստիք՝ ծառայող՝ ցուցանմուշների պահապան այն դեպքում, երբ քանգարանն ունի ընդամենը ցուցադրական 6 սենյակ-սրահ:

Թանգարանը տեղավորված է Գավառի քաղաքապետարանի հաշվեկշռում գտնվող շենքի 2-րդ հարկում, ընդհանուր տարածքը՝ 810մ²/: Թանգարանը Գավառի քաղաքապետարանի հետ ունի կնքված շենքի վարձակալության պայմանագիր՝ 15 տարի ժամկետով:

Վարձակալության տարեկան վճարը կազմում է 98 հազ. դրամ:

7.3 Պետական աջակցություն քատրոնների

«ՀՀ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ Լ. ՔԱԼԱՆԹԱՐԻ ԱՆՎԱՆ ԴՐԱՍԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ-ԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՌՈՎ ՀԱՏԿԱՅՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Հայաստանի Հանրապետության 2006թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հավելվածի 070603՝ «Պետական աջակցություն այլ քատրոններին և համերգային կազմակերպություններին» ծրագրով, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզապետարանի ենթակայությամբ գործող «Գավառի Լ. Քալանթարի անվան դրամատիկական քատրոն» ՊՈԱԿ-ին նախատեսված հատկացումները և փաստացի ծախսը կազմել է 21,791.6 հազ.

դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարները՝ 19,673.7 հազ. դրամ, կամ ընդհանուր ծախսերի 90.5%-ը, 2007թ.՝ նախատեսված հատկացումները և փաստացի ծախսը կազմել է 25,933.9 հազ.դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարները՝ 23,357.9 հազ. դրամ, կամ ընդհանուր ծախսերի 90%-ը, 2008թ.՝ կազմակերպությունը ֆինանսավորվել է և համապատասխանաբար ծախսվել է 11,732.3 հազ. դրամ, որից աշխատավարձը և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարները՝ 10,825.9 հազ. դրամ կամ ընդհանուր ծախսերի 92%-ը:

Պետք է շեշտել, որ Գեղարքունիքի դրամատիկական թատրոնի Գեղ. խորհրդի կողմից պլանավորվել և բեմադրել է՝ 2006 և 2007թթ-ին ընդամենը 3 ներկայացում, որից մեկը՝ ամանորի կապակցությամբ դպրոցներում իրականացված նախատոնական ներկայացումն է:

2006թ.-ի ընթացքում՝ որպես բեմադրությունից հասույթ ստացել է 400.8 հազ. դրամ, նախատեսված 700.0 հազ. դրամի դիմաց, այդ թվում՝ միայն ամանորյա ներկայացումներից՝ 281.8 հազ. դրամ:

2007թ.-ի ընթացքում որպես բեմադրությունից հասույթ ստացել է 507.0 հազ. դրամ՝ 900.0 հազ. դրամի դիմաց, այդ թվում միայն ամանորյա ներկայացումներից՝ 232.8 հազ. դրամ:

2008թ.-ին թատրոնի կողմից պլանավորվել է 5 բեմադրություն, սակայն մինչ օրս ոչ մի ներկայացում չի կայացել:

2008թ.-ի 6 ամիսների համար, որպես արտաբյուջետային եկամուտ նախատեսվել էր ստանալ 150.0 հազ. դրամ, սակայն փաստացի ստացել է 80.0 հազ. դրամ /թատրոնի դահլիճի պայմանագրային միանվագ վարձակալության դիմաց/: Թատրոնում մուտքի տոմսերի հաշվառում /որպես խիստ հաշվառման բլանկներ/ չի տարվում: Հայտնի չէ մուտքի տոմսերի մնացորդը տարվա սկզբում, և շարժը տարվա ընթացքում, որպես արտաբյուջետային հաշվառում:

8. ՀՀ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ /այսուհետև՝ ՍԾՏԳ/ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՓԱՍՏԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀՀ կառավարության 30.01.2006թ թիվ 2315/Ն որոշմամբ, ընտանեկան նպաստի և միանվագ դրամական օգնության գումարները 2006թ. համար նախատեսված էր ընդամենը 2,819,623.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝ ընտանեկան նպաստ 2,743,588.0 հազ. դրամ, հրատապ դրամական օգնություն՝ 76,035.0 հազ.դրամ:

ՀՀ կառավարության 15.01.2007թ թիվ 1896/Ն որոշմամբ, ընտանեկան նպաստի և միանվագ դրամական օգնության գումարները 2007թ. համար նախատեսվել էր ընդամենը 3,159,393.5 հազ. դրամ, այդ թվում՝ ընտանեկան նպաստ՝ 3,035,899.0 հազ. դրամ, հրատապ դրամական օգնություն՝ 123,634.0 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 2008թ. թիվ 187/Ն որոշմամբ, ընտանեկան նպաստի և միանվագ դրամական օգնության գումարները 2008թ. համար նախատեսված էր ընդամենը 2,507,019.5 հազ. դրամ, այդ թվում՝ ընտանեկան նպաստ՝ 2,404,691.0 հազ. դրամ, հրատապ դրամական օգնություն՝ 102,328.5 հազ. դրամ:

Ընտրանքային եղանակով կատարվեց Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիսի, Մարտունու և Սևանի ՍԾՏԳ-ների կողմից ընտանեկան նպաստի և հրատապ դրամական օգնության վճարման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողություն:

Վերահսկողությամբ արձանագրվեց.

Գեղարքունիքի մարզի սոցիալական ծառայության տարածքային գործակալություններում հաշվառված որոշ նպաստառուներ թաքցրել են իրենց անձնական օգտագործման ավտոմեքենաների առկայությունը, ՍՊԸ անդամ կամ հիմնադիր լինելու հանգամանքը կամ ապրանքների ներկրման վերաբերյալ տեղեկությունները և ստացել ընտանեկան նպաստ, խախտելով ՀՀ կառավարության 2005 թվականի թիվ 2817-Ն որոշման պահանջները:

Հիմք ընդունելով ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից տրամադրված հարակից բազայի տվյալները և սոցիալական ծառայությունների կից աջակցության խորհրդի որոշումները, պարզվել է.

Սևանի ՍԾՏԳ - ում 29 ընտանիք ստացել էին չնախատեսված ընտանեկան նպաստ, ընդհանուր գումարով՝ 414.0 հազ. դրամ:

Մարտունու ՍԾՏԳ-ում 14 ընտանիք ստացել են չնախատեսված նպաստ, ընդհանուր գումարով 482.0 հազ. դրամ: Վերահսկողության ընթացքում վերականգնվեց 34.0 հազ. դրամ:

Վարդենիսի ՍԾՏԳ-ում թվով 45 ընտանիք ստացել են չնախատեսված նպաստ, ընդհանուր գումարով 560,5հազ. դրամ:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2005թվականի դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2817-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ, 12-րդ, 14-րդ մասերի, չնախատեսված ավելի վճարված նպաստները ենթակա են վերականգնման ՀՀ պետբյուջե՝ նպաստառուներից:

Միևնույն ժամանակ, համայնքներ այցելությունների ընթացքում պարզվել է, որ մարզի որոշ համայնքների կողմից տրված տեղեկանքներում չեն նշվել ընտանի կենդանիների առկայության կամ հողատարածքների մասին տեղեկությունները, սակայն ստուգմամբ պարզվել է, որ համայնքների ծխամատյաններում այն գրանցվել է:

Ընդամենը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե 1,428.5 հազ. դրամ:

9. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող, մարզպետարանի ենթակայության պետական սեփականության հողերի տրամադրման և օգտագործման մասին

Համաձայն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի կողմից հաստատված հողային հաշվեկշռի 01.07.2008թ. դրությամբ մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականության գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ընդհանուր մակերեսը կամ հողային ֆոնդը կազմում է 133315.2 հա, որից՝

1. վարելահող՝ 2858.3 հա
2. խոտհարք՝ 15439.1 հա
3. արոտավայր՝ 94498.4 հա
4. այլ հողատեսքեր՝ 20519.3 հա:

2008 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ 133315.2 հա հողերից վարձակալության է տրվել ընդամենը 14678.6 հա՝ շուրջ 11.0%, այդ թվում՝

1. վարելահող՝ 1481.4 հա (51,8%)
2. խոտհարք՝ 3351.7հա (21,7%)
3. արոտավայր՝ 9845.7 հա (10,4%):

2006 թվականին մամուլում տրվել է 4 հայտարարություն, 61661 հա հողատարածքի վարձակալության համար, ընդ որում, վարձակալության է տրվել 3169.0 հա հողատարածք, 2007 թվականին՝ 5, 97416 հա հողատարածքի վարձակալության համար, վարձակալության է տրվել 1047.5 հա հողատարածք, 2008 թվականին՝ 2 հայտարարություն,

98439 հա հողատարածքի համար, վարձակալության է տրվել 1975 հա հողատարածք: Վարձակալության ցածր մակարդակը պայմանավորված է հայտերի բացակայությամբ:

2008 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի համար կնքվել է թվով 398 վարձակալության պայմանագիր, որից 27-ը՝ մրցույթով, 370-ը՝ առանց մրցույթի:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 286 որոշման 55-րդ կետի, մեկ հայտ ներկայացված լինելու պատճառով կրկնամրցույթը չկայանալու դեպքում, հողամասը առանց մրցույթի 10-օրյա ժամկետում տրամադրվում է առաջին հերթին հայտը ներկայացնողին: Առանց մրցույթի կնքված 12612.3 հա հողատարածքի համար թվով 368 պայմանագրերը կնքվել են թիվ 286 որոշման 55-րդ կետի համաձայն, ընդ որում, վարձավճարները կազմել են մրցույթի մեկնարկային գները:

ՀՀ կառավարության 2000 թվականի դեկտեմբերի 31-ի թիվ 903 որոշման համաձայն «Սոլարեն» ՍՊԸ-ի հետ կնքվել է 200 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալության պայմանագիր՝ անասնապահության նպատակով: Մինչդեռ ՀՀ կառավարության 2000 թվականի դեկտեմբերի 31-ի թիվ 903 որոշմամբ սահմանվել է, որ հողատարածքը 30 տարի ժամկետով պետք է տրամադրվեր վարձակալության հողմաէկետրակայան կառուցելու նպատակով: Հարկ է նշել, որ առ այսօր ՍՊԸ-ն կառուցապատման և շինթույլտվություն ստանալու համար ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարան հայտ չի ներկայացրել, ինչպես նաև կառուցապատման աշխատանքներ դեռևս չի սկսել:

ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի թ. 286 որոշման 55-րդ մասում սահմանվել է, որ հողամասերի տրամադրման մրցութային փաթեթում ներառվել է ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից տրված անասունների տեղափոխման երթուղու մասին փաստաթուղթ՝ համաձայնեցված ՀՀ բնապահպանության նախարարության հետ, սակայն այն չի ներառվել մրցութային փաթեթ:

Միևնույն ժամանակ, ներկայացված հայտերում չեն ներառվել որոշման 62-րդ մասում սահմանված փաստաթղթերը: Մասնավորապես, հեռակա անասնապահության համար վարձակալության իրավունքով հողամասերը տրամադրելու մասին հայտերում չեն ներառվել՝

ա) Տեղեկանք անասնազլխաքանակի մասին՝ ըստ տեսակների և սեռահասակային խմբերի,

բ) 3 տարվանից ավելի վարձակալության ժամկետի դեպքում՝ հողերի բարելավման, կուլտուր-տեխնիկական, բնապահպանական և պատմամշակութային միջոցառումների իրականացման բիզնես ծրագիր՝ տարածքի օգտագործման տեխնիկատնտեսական հիմնավորումով:

գ) ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից տրված անասունների տեղափոխման երթուղու փաստաթուղթը՝ համաձայնեցված ՀՀ բնապահպանության նախարարության հետ:

Թվով 398 վարձակալական պայմանագրերից 389-ը կնքվել են ֆիզիկական անձանց հետ: Ակնհայտ է, որ վարձակալած տարածքները, շատ դեպքերում, չեն կարող օգտագործվել նույնիսկ իրենց ընտանիքի անդամներով, այլ վարձակալները հաճախ օգտագործում են վարձու աշխատողներ՝ չունենալով համապատասխան իրավական կարգավիճակ: Մի շարք դեպքերում պայմանագրերի կողմ են հանդիսացել գյուղապետերը՝ որպես ֆիզիկական անձինք, սակայն իրենց կողմից հողերը տրամադրվել են գյուղացիներին՝ առանց համապատասխան իրավական փաստաթղթերի:

Թվով 398 վարձակալական պայմանագրերը կնքվել են 3-25 տարի ժամկետով, մեկ հա-ից՝ 500 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի համար, իսկ 855.1 հա մակերեսով հողատարածք ընդերքօգտագործման նպատակով 2003թվականի փետրվարի 11-ին տրամադրվել է «Արարատ ոսկու արդյունահանման ձեռնարկություն» ՍՊԸ-ին՝ ՀՀ կառավարության 1998 թվականի նոյեմբերի 9-ի թիվ 697 որոշման հիման վրա, որի տարեկան վարձավճարը կազմել է 3,505.9 հազ. դրամ, ընդ որում, 2008 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվարկված 18,990.1 հազ. դրամ վարձավճարի գծով ՍՊԸ-ն պարտք չունի:

Ընդհանուր առմամբ, կնքված թվով 398 պայմանագրերով սահմանված վարձավճարների ընդհանուր գումարը կազմում է 90,856.5 հազ. դրամ, իսկ մեկ տարվանը՝ 28,687.2 հազ. դրամ:

Վարձավճարների պարտքը 2008 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ կազմել է 33,790.8 հազ. դրամ, որից ապառք՝ 25,990.8 հազ. դրամ /28.6%/ և հաշվարկված տույժ, տուգանքներ՝ 7,800.0 հազ. դրամ: Գեղարքունիքի մարզպետարանը վարձակալական պայմանագրերի համաձայն վարձավճարները սահմանված ժամկետներում 3 ամիս չվճարելու դեպքում, պարտավոր էր պետական սեփականության հողերի օգտագործման

արդյունքում կայացած 25,990.8 հազ. դրամ վարձավճարը և հաշվարկված տույժերի բռնագանձումն ապահովել դատական կարգով:

Հարկ է նշել, որ 2006 թվականից մինչև 2008 թվականի հուլիսի մեկը ընկած ժամանակահատվածում, ընդ որում, միայն 2007 թվականին, դատարան է ներկայացվել ընդամենը 15 հայցադիմում, որով 6 պայմանագրեր լուծվել են, երկուսի դեպքում դատական գործընթացի ժամանակ պարտքերը մարվել են, մեկը հարկադիր կատարման վարույթում է, իսկ 5-ը գտնվում են դատական լսումների գործընթացում:

Վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ վարձավճարների գանձման գործընթացը մարզպետարանն իրականացրել է ոչ պատշաճ մակարդակով, որի հետևանքով ՀՀ պետբյուջե չի մուտքագրվել ժամկետանց 33,790.8 հազ. դրամ վարձավճար:

10. Մարզպետարանի կողմից 2006-2008թ. տրված ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների, շինարարության թույլտվությունների և ինքնակամ շինությունների վերաբերյալ

Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս տարածքներում քաղաքաշինական գործունեություն իրականացվել է միայն «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ – ին / այսուհետ՝ պարկ/ անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված տարածքում:

10.1 ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանը 2006, 2007թ.թ. և 2008թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ տվել է թվով 10 շինարարության թույլտվություն: Թույլտվություն ստացած 9 օբյեկտների վերաբերյալ առկա են քաղաքաշինական և բնապահպանական փորձաքննության եզրակացություններ, մեկի դեպքում շինարարության թույլտվություն տրվել է առանց համապատասխան փորձաքննության եզրակացությունների, որով խախտվել է ՀՀ կառավարության 2003 թ. մայիսի 8-ի թիվ 613-Ն որոշման 12-րդ մասի պահանջները:

10.2 Մարզպետարանը 2006-2008 թվականներին հատմաբերել է թվով 34 ինքնակամ շինություններ, որոնցից ընդամենը 10-ի դեպքում է սահմանվել վարչական տույժ, ընդ որում 2-ը հայտնաբերվել են 2006 թվականին, սակայն վարչական տույժը սահմանվել է 2008 թվականին:

Հաշվի առնելով վերը նշվածը, վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ մարզպետարանը 2006թվականից մինչև 2008թվականի հոկտեմբերի 1-ը

հայտնաբերված թվով 34 ինքնակամ շինություններից 24-ի դեպքում վարչական տույժեր չի, սահմանել, որով խախտել է «Վարչական իրախախտումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները, և արդյունքում՝ ՀՀ պետական բյուջե չի մուտքագրվել 4800.0հազ. դրամ:

11. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի համայնքներում 2006-2008թվականի առաջին կիսամյակում վարչական վերահսկողության իրականացման աշխատանքային ծրագրերի կատարման վերաբերյալ

11.1 Մարզպետարանի աշխատակազմի իրավախորհրդատուի կողմից համայնքների ավագանու ընդունած որոշումների նկատմամբ վարչական վերահսկողության իրականացման գործընթացում արձանագրվել է հետևյալը՝

Ստուգմամբ պարզվել է, որ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում ընդգրկված է 92 համայնք, որից 5-ը քաղաքային համայնքներ են /Գավառ, Մարտունի, Սևան, Ճամբարակ, Վարդենիս/ : Ավագանու որոշումների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2006թ. մարզպետարան է առաքվել թվով 1680 հատ որոշում, 2007թ.՝ 1830 հատ, իսկ 2008թ. 9 ամիսների ընթացքում 1300 հատ, որոնց օրինականությունը ուսումնասիրելուց պարզվել է, որ թվով 210 ավագանու որոշումներ չեն ստացել ճիշտ ձևակերպումներ և հետ են ուղարկվել համայնքների ղեկավարներին դրանց ճիշտ ձևակերպում տալու և օրենքին համապատասխանեցնելու համար:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2006-2008թթ. ընկած ժամանակահատվածում հաճախակի կամ որոշ ժամանակ ուշացումով են մարզպետարան ներկայացվել Վարդենիսի և Ճամբարակի տարածաշրջանի մի շարք համայնքներից՝ Մաղինա, Ծովասար, Սեմյոնովկա, Ծափաթաղ, Փամբակ, Չորավանք համայնքները: Ն.Շորժա, Վ.Շորժա, Այրք, Տրետուք, Մարտունի, Անտառամեջ, Կալավան համայնքներից ընդհանրապես մարզպետարան չեն ուղարկվել ավագանու կողմից ընդունված որոշումները:

Արդյունքում խախտվել է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 8-րդ կետի պահանջը՝ «Ավագանու որոշումների առաքումը համապատասխան մարզպետարան յոթնօրյա ժամկետում»: Վերոնշյալ հարցի վերաբերյալ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի կողմից 31.03.2006թ կայացված որոշման 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով համայնքների ղեկավարներին տրվել է համապատասխան

հանձնարարություն՝ օրենքով սահմանված կարգով համայնքի ավագանու կողմից ընդունված որոշումները սահմանված ժամկետում ներկայացնել ինչպես ՀՀ արդարադատության նախարարություն, այնպես էլ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետին:

11.2. ՏԻՄ և ՀԳՄՏԾ գործունեությունը համակարգող վարչության վարչական վերահսկողության վերաբերյալ

2006-2007թթ. և 2008 թվականների աշխատանքային ծրագրերով նախատեսվել է ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում վարչական վերահսկողություն իրականացնել մարզի 92 համայնքներում: Մինչև 2008թվականի հոկտեմբերի 1-ը վարչական վերահսկողություն է իրականացվել մարզի 79 համայնքներում:

Վերոհիշյալ համայնքներում կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում կազմված տեղեկանքները ներկայացվել են ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն:

Հիմնականում ուսումնասիրվել են համայնքի ղեկավարի գործունեությունը ֆինանսների բնագավառում, մասնավորապես՝ հողի հարկի, հողի վարձավճարների, տեղական տուրքերի և վճարների դրույքաչափերը, անցած տարիներին և ընթացիկ տարում սեփական եկամուտների հավաքագրման դինամիկան, հարկերը և օրենքով սահմանված վճարումները չվճարող անձանց նկատմամբ, օրենքով սահմանված կարգով, համապատասխան միջոցների կիրառումը կամ չկիրառման պատճառները:

Ուսումնասիրվել են համայնքների ղեկավարների գործունեությունը քաղաքաշինության և հողօգտագործման, ինչպես նաև հողաշինարարության, կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության, առողջապահության, աշխատանքի և սոցիալական, շրջակա միջավայրի պահպանության, կոմունալ տնտեսության, ոռոգման և խմելու ջրի մատակարարման բնագավառներում:

Վերոհիշյալ հարցերով մարզպետարանում հրավիրվել են խորհրդակցություններ, տրվել են համապատասխան ցուցումներ և մեթոդական ու խորհրդատվական օգնություններ: Միաժամանակ, մարզխորհրդի և մարզպետի որոշումները համապատասխան գրություններով ուղարկվել են համայնքներ:

Վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը արձանագրում է, որ վարչական վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված թերությունները, խախտումները, բաց թողումները համայնքներում հիմնականում նույն բնույթի են և տարիների

ուսումնասիրության արդյունքներով դեռևս չեն վերացել: Այն հիմք է տալիս եզրակացնելու, որ վարչական վերահսկողությունը հիմնականում իր նպատակին չի ծառայել և կրել է ձևական բնույթ:

12 ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կատարած աշխատանքների վերաբերյալ

Ստուգվող ժամանակաշրջանում ուսումնասիրվել է Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության 2006-2008թթ. աշխատանքային ծրագրի կատարման և կատարված աշխատանքների վերաբերյալ կազմված տարեկան հաշվետվությունների արժանահավատությունը:

Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի ղեկավարի կողմից հաստատվել են 2006-2008թթ. աշխատանքային ծրագրերը: 2007-2008թթ. ծրագրերում նախատեսվել է կատարել վերահսկողություն մարզի տարածքում ջրօգտագործողների գործունեության օրինականության վերաբերյալ: ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանը ստացել է ՀՀ բնապահպանության նախարարությունից 2003-2007թթ. մարզում ջրօգտագործման թույլտվություն ստացած թվով 107 իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ցանկը՝ ըստ ջրօգտագործման նպատակների:

Սակայն վարչության կողմից 2007-2008թթ. չի իրականացվել միջոցառումներ և ուսումնասիրություններ տվյալ ոլորտում վերահսկողություն իրականացնելու համար:

2006-2008թթ. ծրագրերում նախատեսվել էր, որ պետք է իրականացվեր վերահսկողություն և մասնակցություն բնապահպանական նշանակություն ունեցող պետական և համայնքային սեփականության հողամասերի ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց օտարման, օգտագործման և այլ գործընթացների նկատմամբ: Սակայն վարչության կողմից 2006-2008թթ. ոչ մի մասնակցություն և վերահսկողություն չի իրականացվել:

2006-2008թթ. ծրագրերում նախատեսվել էր, որ վարչությունը պետք է վերահսկողություն իրականացներ ընդերքի և շրջակա միջավայրի պահպանության, բնական ռեսուրսների օգտագործման նկատմամբ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ վարչության կողմից ըստ համայնքներից տրված տեղեկատվության 2006-2008թթ. յուրաքանչյուր եռամսյակ կազմվել են ընդերք

օգտագործող կազմակերպությունների համապատասխան տեղեկանքներ դրանց օրինականության վերաբերյալ և սահմանված կարգով ներկայացվել են ՀՀ կառավարություն:

Սակայն Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կողմից լիարժեք չի իրականացվել վերահսկողություն և չկան համապատասխան արձանագրություններ:

Ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կողմից 2006-2008թթ ծրագրերում նախատեսված աշխատանքները կատարվել են ոչ ամբողջ ծավալով, իսկ բնապահպանության վարչության պետի՝ Հ.Համբարձումյանի կողմից Գեղարքունիքի մարզպետին ներկայացված 2006-2008թթ. համար կատարված աշխատանքների տարեկան հաշվետվություններում չեն ներառվել աշխատանքային ծրագրերով նախատեսված աշխատանքների կատարման վերաբերյալ տեղեկություններ: Մինչդեռ հաշվետվություններում ներկայացված փաստերը հավաստող որևէ փաստաթուղթ ստուգման ընթացքում չներկայացվեց, որի վերաբերյալ բնապահպանության վարչության պետի կողմից 3.10.2008թ. արվել է հայտարարություն:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կողմից 2006-2007թթ կազմված հաշվետվությունները հիմնականում կրել են ձևական բնույթ:

13. Մարզպետարանի ներքին վերահսկողության /ներքին աուդիտի/ կատարած աշխատանքների վերաբերյալ

Մասնագետի /աուդիտոր/ կողմից ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն է ներկայացվել Գեղարքունիքի մարզպետարանի 2006թ.-ի տարեկան ներքին աուդիտի ծրագիրը, ծրագրով նախատեսվել է աուդիտ իրականացնել մարզպետարանին ենթակա թվով 41 կառույցներում, մինչդեռ կատարվել է ընդամենը 33 կառույցի աուդիտ, ծրագրի կատարողականը՝ կազմել է 80 տոկոս: Մասնագետի /աուդիտոր/ կողմից ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն է ներկայացվել Գեղարքունիքի մարզպետարանի 2007թ.-ի տարեկան ներքին աուդիտի ծրագիրը, ծրագրով նախատեսվել է աուդիտ իրականացնել մարզպետարանին ենթակա թվով 34 կառույցներում, մինչդեռ կատարվել է ընդամենը 12 կառույցի աուդիտ, ծրագրի կատարողականը՝ 35 տոկոս:

2006-2007թթ. ներքին աուդիտի աշխատանքային ծրագրերը կատարվել են թերի, մարզպետարանում պատշաճ մակարդակի վրա չի դրվել ներքին աուդիտի համակարգը, որի արդյունքում մարզպետարանին ենթակա կազմակերպություններից, թվով 30-ում չի իրականացվել ներքին աուդիտ, չեն իրականացվել համապատասխան ֆինանսական և տեղեկատվական աջակցություն և համապատասխան խորհրդատվություն:

Հարկ է նշել, որ 2006-2008թթ. ծրագրերով նախատեսվել է աուդիտ իրականացնել ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանում, սակայն փաստացի աուդիտ չի կատարվել: 2007թ. ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրում նշվել է, որ 01.01.2004թվականից 30.09.2006թ. դրությամբ մարզպետարանում իրականացվել է ներքին աուդիտ, իսկ 2008թ. ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրում նշվել է, որ 30.09.2007թ. դրությամբ մարզպետարանում կատարվել է ներքին աուդիտ, սակայն փաստացի աուդիտ չի կատարվել:

Եզրակացություն

1. Ապարատի պահպանման ծախսերի վերահսկողությամբ արձանագրվել է.

1.1 2006թ. նախահաշվով նախատեսված գումարից տարեվերջին առաջացած գերաձախսը կազմել է 5,544.9 հազ. դրամ,

1.2 2007թ. տարվա ընթացքում տարբեր հոդվածներով թույլ է տրվել գերաձախս՝ 8,850.0 հազ. դրամի չափով:

1.3 Մարզպետարանում հաշվառված 7 տրանսպորտային միջոցների համար 2006-2007թթ.-ին ուղեգրեր դուրս չի գրվել, չի հաշվառվել նաև դուրս գրված վառելիքը, չի փաստվել նաև ավտոմեքենաների փաստացի կատարված վազքը:

Նշված ավտոմեքենաների համար դուրս է գրվել նաև անվադողեր, մարտկոց և այլ ավտոպահեստամասեր, սակայն նշված պահեստամասերի համար մույնպես հաշվառում չի տարվում:

2. Քաղաքաշինություն և բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառ

2.1 Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է՝ 739,090.02 հազ. դրամ:

2.2 Հսկիչ չափագրումների արդյունքում ծավալային հավելագրումը կազմել է՝ 42,772.36 հազ. դրամ, որը **ենթակա է վերականգնման:**

2.3 Անորակ կատարված աշխատանքներ՝ 22,313.97 հազ. դրամ, որը **ենթակա է վերականգնման:**

2.4 Ոչ նպատակային աշխատանքներ՝ 7,309.6 հազ. դրամ:

Գեղամասարի գյուղապետարանի պարտքը ՀՀ սոցապ. հիմնադրամին 2004թ. երկրորդ կիսամյակում կազմել է 1,166.3 հազ. դրամ:

ՀՀ ՍԱՊՀ Վարդենիսի տարածքային կենտրոնի հայցի հիման վրա ՀՀ տնտեսական դատարանը / քաղ. գործ թիվ S 3-226 / վճել է հոգուտ ՀՀ սոցալական հիմնադրամի Գեղամասարի գյուղապետարանից բռնագանձել 1,166.3 հազ. դրամ:

Դատարանի կողմից տրված ՏԿԹ-3-172 կատարողական թերթի համաձայն 20.01.2005թ. Գյուղապետարանի գույքի վրա դրվել է արգելանք:

Նույն օրը Գեղամասարի գյուղապետը / Է. Եղիազարյան / դիմել է ԴԱՀԿ Գեղարքունիքի մարզային ստորաբաժանում հայտնելով, որ նպատակահարմար է արգելանքը դնել միայն գյուղապետարանի բալանսում գտնվող անօգտագործելի ջրագծի վրա, քանի որ այն պիտանի չէ օգտագործման:

Համաձայն Գեղամասարի գյուղապետարանի հաշվեկշռում եղած հիմնական միջոցների մասին տեղեկանքի ջրատարի երկարությունը 10.0 կմ է, իսկ տրամագիծը՝ 6 դույմ: Ջրատարի գնահատման շուկայական արժեքը որոշել է «Տիգրիս» ՍՊԸ: Համաձայն հաշվարկի 5.0 կմ գնահատվել է որպես մետաղի ջարդոն գումարով 750.000դրամ, մնացած 5.0կմ-ի 1 գծ.մ արժեքը 1,700.0 հազ. դրամ՝ ընդամենը 5 կմ-ի համար 8,500.0 հազ. դրամ: Ընդհանուր 9,250.0 հազ. դրամ գումարից հանվել է ապամոնտաժման, տեղափոխման համար հաշվարկված 5,000.0 հազ. դրամը և դիլերի ստանալիք շահույթը 20 տոկոսի չափով գումարով՝ 1,850.0 հազ. դրամը: Ջրատարի շուկայական արժեքը կազմել է 2,400.0 հազ. դրամ / 9,250.0 -5,000.0-1,850.0 /:

29.03.2005թ. կայացած աճուրդում գնորդ է ճանաչվել Սևակ Բադալյանը՝ գումարով 1,850.0 հազ. դրամ:

2006թ. ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդի գումարների հաշվին Գեղամասար գյուղում մարզպետարանի պատվերով կառուցվել է ջրագիծ 3 ուղղություններով ընդհանուր 800 գծ.մ երկարությամբ գումարով՝ 7,309.6 հազ. դրամ, որոնք համաձայն նախագծի պետք է միացվեին գործող ջրատարին /գործող ջրատարը վերոհիշյալ այն ջրատարն է, որը գյուղապետի կողմից համարվել է ոչ պիտանի օգտագործման համար և գյուղապետարանի պարտքի դիմաց՝ վաճառվել/ սակայն նոր ջրագծերը կառուցելու ընթացքում

ապամոնտավել է վաճառված հիմնական ջրատարը, արդյունքում կառուցված նոր ջրագծերը մինչ օրս չեն գործում և ծախսված 7,309.0 հազ. դրամ գումարը դարձել է անարդյունավետ և աննպատակ:

3. Գեղարքունիքի մարզին հատկացված 40 մլն դրամի կարտոֆիլի սերմաթարմացման ծրագրի վերաբերյալ

3.1 Մարզին վաճառվել է “Մոնոլիզա” տեսակի, առաջին “Ա” խմբի վերարտադրության 114300 կգ կարտոֆիլի տնկանյութ (մրցույթի փաթեթում բացակայում էր կարտոֆիլի տնկանյութի վերաբերյալ սերտիֆիկատ), որով **խախտվել է ՀՀ կառավարության 2005թ. թիվ 404-ն որոշման պահանջները:**

3.2 Մարզպետարանում աճուրդ ըստ էությանը չի կայացել՝ **խախտվել է «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները:**

3.3 Մարզպետարանի ղեկավարության կողմից, միջոցներ չի ձեռնարկվել պակաս վճարված 35,510.7 հազ. դրամ գումարը վերականգնելու ուղղությամբ:

4. Գյուղտեխնիկայի ձեռք բերման համաֆինանսավորման ծրագրի իրականացման Վերահսկողության ընթացքում պարզվել է, որ համայնքները մինչ օրս գյուղտեխնիկա չեն ստացել, իսկ կայանատեղին չեն կառուցվել: Միևնույն ժամանակ Անտառամեջ համայնքին հատկացված 1,300.0 հազ. դրամը գյուղնախարարության «ԳԲԱԾԻԳ»ՊՀ-ն համայնքի համաձայնությամբ օգտագործել է ջրագծի կառուցման նպատակով, կատարելով ոչ նպատակային ծախս:

ՀՀ գեղարքունիքի մարզպետարանը համապատասխան վերահսկողություն չի իրականացրել նշված ծրագրի իրականացման համար:

5. 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման մասին

5.1 Խախտվել են «Գնումների մասին», «Գրամարկդային գործառույթների մասին» ՀՀ օրենքների պահանջները, մասնավորապես ուսումնասիրված ընկերությունների կողմից **120,278.7 հազ. դրամի** գնումները կատարվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտմամբ:

5.2 Առանց հիմնադրի հետ համաձայնեցնելու թույլ է տրվել ավելի ծախս աշխատավարձի, սոցիալական պարտադիր վճարների, դեղորայքի և վիրակապական

նյութերի, գույքի և սարքավորումների ձեռք բերման և այլ հոդվածներով՝ 2006թ. 69,371.9 հազ. դրամի և 2007թ. 54,774.5 հազ. դրամի չափով: Ավելին՝ ընկերությունների մեծ մասում հիմնադրի կողմից չեն հաստատվել 2007թ. եկամուտների և ծախսերի նախահաշիվներն ու հաստիքացուցակները:

5.3 Ընկերությունների մեծ մասը 2006 և 2007 թվականներին չունեին մրցույթով անցած վերստուգողներ:

5.4 «Սևանի հիվանդանոց» ՊԲԸ-ում շահույթի հաշվին ծախսեր կատարելու հետևանքով 01.01.2008թ. դրությամբ առաջացել է շահույթից մասհանում՝ **75.6 հազ. դրամի չափով:**

6. Հանրակրթական ուսուցում ծրագրի վերահսկողությամբ արձանագրվել է՝

Խախտվել են «Կրթության մասին», «Գնումների մասին», «Դրամարկղային գործառնությունների մասին » ՀՀ օրենքների պահանջները, **գումարը կազմել է 59,302.1 հազ. դրամ:**

7. Պետական աջակցություն թանգարաններին և թատրոններին

7.1 Մարզի դրամատիկական թատրոնի Գեղ. խորհրդի կողմից պլանավորվել և բեմադրվել է՝ 2006, 2007թթ.-ին **ընդամենը 3 ներկայացում**, որից մեկը՝ ամանորի կապակցությամբ դպրոցներում իրականացված նախատոնական միջոցառումն է:

7.2 2008թ.-ին թատրոնի կողմից պլանավորվել է 5 բեմադրություն, սակայն **մինչ օրս ոչ մի ներկայացում չի կայացել:**

7.3 Մարզպետարանը պատշաճ վերահսկողություն չի իրականացնում «Գավառի Լ.Քալանթարի անվան դրամատիկական թատրոն» ՊՈԱԿ-ի և «Գեղարքունիքի երկրագիտական թանգարան» ՊՈԱԿ-ի գործունեության նկատմամբ:

8. Մարզի սոցիալական ծառայության տարածքային գործակալությունների կատարած աշխատանքների ընտրանքային վերահսկողության արդյունքում **ենթակա է վերականգնման պետ.բյուջե 1,428.5 հազ. դրամ:**

9. Գեղարքունիքի մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող, մարզպետարանի ենթակայության պետական սեփականության հողերի վարձավճարների գանձման գործընթացը մարզպետարանն իրականացրել է ոչ

սլատշաճ մակարդակով, որի հետևանքով ՀՀ պետ.բյուջե չի մուտքագրվել ժամկետանց 33,790.8 հազ. դրամ (այդ թվում՝ 7,800.0 հազ. դրամ տույժ ու տուգանք) վարձավճարի գումար:

10. Մարզպետարանը 2006 թվականից մինչև 2008 թվականի հոկտեմբերի 1-ը հայտնաբերված թվով 34 ինքնակամ շինություններից 24-ի դեպքում վարչական տույժ չի սահմանել, որով խախտել է «Վարչական իրախախտումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները և արդյունքում ՀՀ պետական բյուջե չի մուտքագրվել 4,800.0 հազ. դրամ:

11. Խախտվել է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 8-րդ կետի պահանջը, այն է՝ «Ավագանու որոշումների առաքումը համապատասխան մարզպետարան յոթօրյա ժամկետում», որի կատարման համար մարզպետարանը բավարար միջոցներ չի ձեռնարկել:

12. **ՏԻՄ և ՀԳՄՏԾ գործունեությունը համակարգող վարչության կողմից իրականացված** վարչական վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված թերությունները, խախտումները, բացթողումները համայնքներում հիմնականում նույն բնույթի են և շարունակաբար, տարիների ուսումնասիրության արդյունքներով դեռևս չեն վերացվում: Այն հիմք է տալիս եզրակացնելու, որ վարչական վերահսկողությունը հիմնականում իր նպատակին չի ծառայել և կրել է ձևական բնույթ:

13. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կողմից լիարժեք կերպով չի իրականացվել վերահսկողություն և չկան համապատասխան արձանագրություններ: Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության կողմից 2006-2007թթ կազմված հաշվետվությունները հիմնականում կրել են ձևական բնույթ:

14. 2006-2007թթ. ընթացքում մարզպետարանի կողմից հաստատված ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրերը իրականացվել են թերի (2006թ.-ին՝ շուրջ 80%-ով, 2007թ.-ին՝ 35%-ով) և չեղումով:

Առաջարկություններ

ՀՀ կառավարությանը՝

1. Ձեռնարկել միջոցներ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված գնման ընթացակարգի համատարած խախտումների համար պատասխանատվության իրավական մեխանիզմ մշակելու ուղղությամբ:

2. Մարզպետի վերահսկողական գործունեությունը կենտրոնացնել հատկապես «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 77.5-րդ հոդվածով սահմանված վարչական հսկողություն իրականացնելիս միջամտող միջոցառումների իրականացմանը:

3. Միջոցներ ձեռնարկել Գեղարքունիքի մարզպետարանի թույլ տված խախտումները և բաց թողումները վերացնելու, իր լիազորությունների շրջանակներում իրականացվող ծրագրերը արդյունավետ և նպատակային դարձնելու ուղղությամբ:

4. Միջոցներ ձեռնարկել խախտումների և բաց թողումների հետևանքով ՀՀ պետական բյուջեին հասցված վնասը վերականգնելու ուղղությամբ:

Գեղարքունիքի մարզպետին՝

1. Խիստ հսկողություն սահմանել ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության որոշումների և դրանց պահանջների կատարման նկատմամբ:

2. Պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կատարվող գնումները և ծառայությունների մատուցումն իրականացնել միայն «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

3. Խիստ հսկողություն սահմանել մարզպետարանի ենթակայության կազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառումը սահմանված կարգով իրականացնելու նկատմամբ և բացառել չհիմնավորված ծախսերը:

4. Ծառայողական ավտոմեքենաների քանակը, պահպանման և շահագործման ծախսը նախատեսել ՀՀ կառավարության 2005թ. փետրվարի 17-ի թիվ 194-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան:

5. Ներքին աուդիտ իրականացնելիս խստորեն ղեկավարվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 2004թ. դեկտեմբերի 30-ի թիվ 934-Ն հրամանով հաստատված՝ «Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման

մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա ներքին աուդիտի անցկացման կարգի» պահանջներով:

6.Համայնքների նկատմամբ վարչական վերահսկողությունն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ մարզպետին վերապահված, ինչպես նաև մարզպետարանի համապատասխան ստորաբաժանումների կանոնադրությամբ՝ դրանց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում և ծավալով:

Խորհրդի անդամ

Ս. Ավագյան

IV վարչության պետ

Գ.Ալավերդյան